

การศึกษาวิเคราะห์แนวคิดพุทธจริยศาสตร์
กับการลงโทษประหารชีวิต
**An Analytical Study of Buddhist Ethical Concept
and Death Penalty**

อุทัย กมลศิลป์¹,

จรัส ลีกา² และ สุวิน ทองปิ่น³

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย^{1,2,3}

Uthai Kamolsil¹

Jaras Leeka² and Suwin Thongpan³

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand^{1,2,3}

Corresponding Author, Email: Uthai@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีพุทธจริยศาสตร์เกี่ยวกับการลงโทษประหารชีวิต 2) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการลงโทษประหารชีวิต 3) เพื่อวิเคราะห์แนวคิดพุทธจริยศาสตร์กับการลงโทษประหารชีวิต การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1) แนวคิดทฤษฎีพุทธจริยศาสตร์เกี่ยวกับการลงโทษประหารชีวิต พบว่าพุทธปรัชญามีทัศนะว่าเจตนาเป็นมโนกรรม เกณฑ์ตัดสินความดีอาศัยหลักศีล 5 และหลักกรรม พุทธจริยศาสตร์เป็นกฎเกณฑ์ในการอยู่ร่วมกันเพื่อความเป็นระเบียบและความสงบสุขของสังคม โทษประหารชีวิตถือเป็นโทษสูงสุดที่กฎหมายกำหนดไว้เพื่อบังคับให้ผู้นักโทษเป็นกระบวนการทางกฎหมายซึ่งรัฐลงโทษอาชญากรรมแก่บุคคลผู้กระทำ

* ได้รับบทความ: 23 ธันวาคม 2562; แก้ไขบทความ: 25 ธันวาคม 2562; ตอรับตีพิมพ์: 26 ธันวาคม 2562

Received: December 23, 2019; Revised: December 25, 2019; Accepted: December 26, 2019

ความผิดโดยใช้วิธีการต่างๆ เพื่อทำลายชีวิตหรือเพื่อฆ่าให้ตายเป็นการกำจัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคมอย่างเด็ดขาด สำหรับวิธีการประหารชีวิตมีความแตกต่างกันออกไปตามยุค

2) สภาพปัญหาการลงโทษประหารชีวิต พบว่า ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีการใช้การลงโทษประหารชีวิตมาตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน ซึ่งโทษประหารชีวิตเป็นการวางโทษทางกฎหมายบ้านเมือง ส่วนบทลงโทษสำหรับภิกษุผู้กระทำความผิดในพระพุทธศาสนาเรียกว่า พระพุทธบัญญัติหรือพระวินัย กฎระเบียบ ขอบังคับ ที่พระพุทธเจ้าทรงตั้งไว้เป็นพุทธอาณัติ มีบทลงโทษตามฐานของความผิด เริ่มตั้งแต่เบาไปจนถึงหนักสุด คือ การพินาศจากความเป็นพระภิกษุ

3) วิเคราะห์แนวคิดพุทธจริยศาสตร์กับการลงโทษประหารชีวิต พบว่า หลักการของศีล 5 เป็นหลักที่พระพุทธเจ้าทรงไว้เป็นหลักจริยธรรมขั้นพื้นฐานสำหรับการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ส่วนการลงโทษประหารชีวิตนั้น พระพุทธศาสนามีทฤษฎีที่ว่าเมื่อบุคคลได้กระทำความผิดตามกฎหมายบ้านเมืองร้ายแรง ควรได้รับการพิจารณาโทษตามประมวลกฎหมายนั้นๆ ซึ่งเป็นไปตามหลักกรรมในพระพุทธศาสนาโทษประหารชีวิตเมื่อเทียบกับหลักกรรมแล้วจัดเป็นกรรมฝ่ายอกุศล ดังนั้น บุคคลที่เกี่ยวข้องควรใช้หลักเมตตาธรรม คือ เมตตา ภาวกรรม เมตตาวจีกรรม เมตตาโมกรรม ต่อบุคคลที่ได้รับโทษประหารชีวิต

คำสำคัญ: วิเคราะห์; พุทธจริยศาสตร์

Abstract

The aims of this research were: 1) to study the concepts of Buddhist ethics in relations to death penalty; 2) to study the problematic conditions of the death penalty; 3) to analyze the ethical concepts and the death penalty through the qualitative research methodology and the gathered data were interpreted by means of the descriptive analysis.

The research results were as follows:

1) Based on the study of the concepts of Buddhist ethics in relations to the death penalty, it was suggested that Buddhist philosophy has its view that intention is a conscience. The criteria for judging good relies on the five precepts and the principles of kamma. Buddhist ethics is a rule for living together for the order and peace of society. The death penalty is considered the highest penalty imposed by the law to focus on the prisoners' lives as a legal process in which the government punishes crimes against persons who commit crimes using various methods to destroy life or to kill. It is to absolutely

eliminate the perpetrator from society. The methods of execution are differentiated according to the era.

2) The study of the problematic conditions of death penalty suggested that Thailand is one of the countries that has used the death penalty since ancient times to the present day. The death penalty is a punishment as the law of the country. As for the punishment for monks who commit crimes in Buddhism, it is called Buddha's command or discipline. The rules and regulations that the Lord Buddha set have penalties based on the faults from the lightest to the heaviest one, which is termination of monkhood.

3) In regards to the analysis of the ethical concepts and the death penalty, it was found that the five precepts are the principles that the Lord Buddha set as a basic ethical principle for peaceful coexistence. As for the death penalty, Buddhism has an attitude that when a person has committed a serious violation of the law of the country, a penalty should be considered for that person according to that code, which is based on the principle of kamma in Buddhism. The death penalty compared to the kamma principle is classified as a heavy unwholesome act. Therefore, the person concerned with this matter should use the compassion principles: physically loving kindness (mettā-kāya-kamma), vocally loving kindness (mettā-vacī-kamma) and mentally loving kindness (mettā-mano-kamma) to those who are punished by the death penalty.

Keyword: Analytical; Buddhist Ethical

บทนำ

มนุษย์เป็นสัตว์สังคม เมื่ออยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมาก ย่อมเกิดการกระทบกระทั่ง ล่วงเกินกันเป็นเรื่องธรรมดา เมื่อสังคมประสบกับความวุ่นวาย ผู้นำเริ่มมองหาเครื่องมือในการควบคุม ซึ่งถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของกฎกติกาต่างๆ ภายในสังคม (PhraDhamakosajarn (Prayoon Dhammachitto), 2009 : 206) เพราะสังคมจำเป็นต้องมีกฎเพื่อกำหนดพฤติกรรมของสมาชิกของสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบ สิ่งซึ่งใช้ควบคุมรักษาระเบียบสังคมนั้นมีสองแบบคือ แบบบังคับภายนอกและแบบบังคับภายใน กฎหมายเป็นแบบบังคับภายนอกที่สังคมได้สร้างขึ้นให้มีลักษณะบังคับ โดยมีแบบแผนที่ชัดเจนและแน่นอน มีการลงโทษหากสมาชิกของสังคมฝ่าฝืนกฎหมายที่ได้วางไว้ส่วนแบบบังคับภายในนั้นเป็นแบบแผนหรือนวทางการประพฤติปฏิบัติอันดีงาม ซึ่งสมาชิกที่อยู่ในสังคมได้สร้างขึ้นโดยผ่านกระบวนการขัดเกลาอบรมสั่งสอน และประพฤติปฏิบัติตาม โดยไม่จำเป็นต้องมีใครบังคับแบบบังคับภายใน ได้แก่ กฎศีลธรรม กฎหมายและกฎศีลธรรม เป็น

เครื่องมือในการควบคุมสังคมควบคู่กันไป เพราะมนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีเหตุผล จึงมีอาจกระทำหรือเชื่อฟังกฎหมายอันไม่สอดคล้องกับหลักการทางศีลธรรม ซึ่งถือเป็นการควบคุมบังคับภายในได้ แต่ถ้าใช้กฎหมายควบคุมเพียงอย่างเดียว สังคมก็ไม่อาจจะอยู่ได้ด้วยความสะดวก เนื่องจากในแต่ละสังคมประกอบด้วยบุคคลทุกประเภท คนที่ยึดถือกฎหมายอย่างเคร่งครัดก็มี คนที่ยึดถือผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าสิ่งอื่นก็มี เมื่อไม่มีบทลงโทษที่แน่นอนชัดเจน บุคคลที่หวังประโยชน์ดังกล่าวก็ย่อมฝ่าฝืนกฎหมายอยู่ร่ำไป และนั่นย่อมนำมาความเดือดร้อนมาสู่สังคมในที่สุด ดังนั้น ในทุกสังคมจึงจำเป็นต้องใช้กฎหมายและกฎหมายควบคู่กันไป เมื่อจุดมุ่งหมายพื้นฐานของกฎหมายทางด้านศีลธรรม คือการเป็นแบบอย่างของความประพฤติเพื่อควบคุมและขัดเกลาตนเองของบุคคลในสังคม มีภาษิตลาตินบทหนึ่งกล่าวว่า “ที่ไหนมีสังคม ที่นั่นมีกฎหมาย” ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากฎหมายกับสังคมมีความเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน กล่าวคือเมื่อมนุษย์มาอยู่รวมกันเป็นหมู่คณะ ก็จะต้องมีกฎหมายที่ถือปฏิบัติเพื่อให้สังคมนั้นอยู่ได้โดยปกติสุข ในประเด็นนี้ได้มีข้อโต้แย้งทางวิชาการว่ากฎหมายต่างๆ นั้นเกิดขึ้นเพราะมีแนวคิดเป็น 2 แนว (Preedee Kasamsup, 2014 : 270) แนวหนึ่งคิดว่ากฎหมายความประพฤติของมนุษย์เกิดจากมนุษย์หรือพระผู้เป็นเจ้าจงใจกำหนดขึ้น ส่วนอีกแนวหนึ่งเห็นว่า กฎเกณฑ์ก่อตัวขึ้นเองในสังคมมนุษย์ แล้วค่อยๆ คลี่คลายวิวัฒนาการเรื่อยๆ โดยมิได้เริ่มต้น หรือเกิดขึ้นด้วยความตั้งใจของมนุษย์คนใดคนหนึ่ง ในการพิจารณาตัดสินการกระทำของมนุษย์นั้นเกี่ยวข้องกับความจริงเรื่องเจตจำนงเสรี คำถามคือมนุษย์มีอิสระในการตัดสินใจเลือกกระทำการต่างๆ หรือไม่ลัทธิอิสระวิสัย (Indeterminism) เชื่อว่าเราเป็นอิสระมนุษย์มีเจตจำนงเสรี จึงมีการตัดสินใจเลือกที่เป็นอิสระในขณะที่ลัทธิเหตุวิสัย (Determinism) ไม่เห็นด้วยเรา คิดว่าเราตัดสินใจเลือกโดยเสรี แต่นั่นเราเข้าใจผิดมนุษย์ไม่มีเจตจำนงเสรี จึงไม่มีอิสระในการตัดสินใจเลือกทุกการกระทำของมนุษย์เกิดขึ้นโดยมีสาเหตุหรือมีปัจจัยมากมายและสลับซับซ้อนที่ผลักดันให้เรากระทำการกฎหมายศีลธรรมต่างๆ

การลงโทษตามกฎหมายอาญาเป็นเครื่องมือของรัฐ เพื่อบำรุงรักษาให้ประชาชนภายในรัฐสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างปกติสุข โดยการบังคับพฤติกรรมของประชาชนภายในรัฐให้ปฏิบัติตามกรอบหรือกฎหมายของสังคม การลงโทษโดยการประหารชีวิตนั้นเป็นการลงโทษที่สังคมในสมัยอดีตได้สร้างขึ้นมาเพื่อจัดระเบียบ และให้ความเป็นธรรมแก่สังคม ซึ่งในแต่ละพื้นที่นั้นก็จะมีวิธีการประหารที่แตกต่างกันแต่ก็อยู่บนฐานคิดเดียวกัน ในปัจจุบันนี้ การประหารชีวิตถือว่ามีความจำเป็นต่อสังคมอยู่หรือไม่นั้น ไม่มีใครสามารถให้คำตอบแบบ

เบ็ดเสร็จสมบูรณ์ได้ การลงโทษประหารชีวิตนั้นเป็นวิธีการลงโทษทางอาญาต่อพลเมืองของรัฐที่รุนแรงที่สุดที่ผู้ปกครองของแต่ละประเทศทั่วโลกทั้งในอดีตและปัจจุบันบัญญัติขึ้น เพื่อบังคับใช้ในการลงโทษแก๊งเมืองของตนที่กระทำความผิดรุนแรงอันเป็นอันตรายต่อสังคมส่วนรวม หากจะแตกต่างกันบ้างก็แต่เพียงฐานความผิดและวิธีการลงโทษเท่านั้นถึงอย่างนั้นก็ตาม ผลที่เกิดขึ้นจากการลงโทษนั้นก็คือความตายของนักโทษ อันมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อมุ่งเน้นการตัดโอกาสผู้กระทำความผิด การแก้แค้นทดแทนและการยับยั้งอาชญากรรมในสังคมเป็นสำคัญซึ่งรูปแบบของการประหารชีวิตในอดีตของประเทศต่างๆ รวมทั้งประเทศไทยมักมีลักษณะที่มีความโหดร้ายทารุณเพื่อตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของการลงโทษ คือการแก้แค้นทดแทนเป็นสำคัญหากแต่ปัจจุบันประเทศต่างๆ ทั่วโลกได้มุ่งเน้นการลงโทษผู้กระทำความผิดเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้สามารถกลับคืนสู่สังคม เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม รวมทั้งกระแสนของการให้ความสำคัญคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาชนในสังคมที่มีมากขึ้นอันส่งผลให้ประเทศต่างๆ ส่วนใหญ่ทั่วโลกได้มีการยกเลิกโทษประหารชีวิตรวมทั้งแม้หากจะยังคงโทษประหารชีวิต แต่ได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของการประหารชีวิตให้มีวิธีการที่มีมนุษยธรรมมากขึ้น

ปัจจุบันหลายประเทศทั่วโลกมองว่าการลงโทษประหารชีวิตเป็นการกระทำที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมขัดต่อหลักการพื้นฐานสิทธิมนุษยชนคือสิทธิในการมีชีวิต (Right to life) และหากมีความผิดพลาดในกระบวนการยุติธรรมก็อาจมีการลงโทษผู้ที่มีได้กระทำความผิดได้ และถ้ามองถึงกระบวนการยุติธรรมสมัยใหม่ให้ความสำคัญด้านการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดการลงโทษประหารชีวิตก็เท่ากับเป็นการตัดโอกาสไม่ให้ผู้กระทำความผิดได้แก้ไขฟื้นฟูตัวเอง ซึ่งเป็นเหตุผลที่สำคัญที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของหลายประเทศในปัจจุบัน (National Human Rights Commission, 2014 : 68) พิจารณาข้อโต้แย้งทางจริยศาสตร์เรื่องโทษประหารชีวิต โดยการนำเสนอเหตุผลของทั้งฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายคัดค้าน เราจะพิจารณาปัญหานี้ในแง่จริยธรรมว่า การประหารชีวิตเป็นสิ่งที่ยอมรับได้ หรือไม่ฝ่ายสนับสนุนโทษประหารชีวิตเชื่อว่าโทษประหารชีวิตเป็นเครื่องมือที่จำเป็นของกระบวนการยุติธรรมและการป้องกันอาชญากรรมชาติควรต้องได้รับโทษที่เขาสมควรจะได้รับนั่นคือความตาย นอกจากนี้โทษประหารชีวิตยังสามารถยับยั้งอาชญากรรมได้มากกว่าโทษจำคุก แต่ฝ่ายคัดค้านโทษประหารชีวิตแย้งว่าเป็นไปไม่ได้ที่การ

ฆ่าเพื่อนมนุษย์จะเป็นสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมมนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรีเราไม่สามารถสอนว่าการฆ่าคนเป็นสิ่งผิดด้วยการฆ่าคนการประหารชีวิตเป็นเรื่องโรมนุษยธรรมและไร้ประโยชน์

ขอลงถ้อยทางจริยศาสตร์เรื่องโทษประหารชีวิตแบ่งได้เป็น 2 แนว คือ จริยศาสตร์แบบประโยชน์นิยม (Utilitarianism) โดยพิจารณาจากผลของการกระทำเป็นเกณฑ์ตัดสินกับจริยศาสตร์แบบสัมบูรณ์นิยม (Absolutism) ที่ถือความถูกต้องตามกฎหมายเป็นหลักซึ่งเข้มงวดมาก ยึดหลักการสำคัญกว่าผลที่ได้ถูกคือถูก ผิดคือผิด ไม่มีขอแม่หรือเงื่อนไขใดๆ การกระทำอย่างหนึ่ง เช่น การทำลายชีวิตผิดทุกกรณีโดยไม่มีขอแม่ ไม่ว่าจะก่อให้เกิดผลที่เป็นประโยชน์สักเพียงใด แต่ประโยชน์นิยมไม่เห็นด้วย ประโยชน์นิยมตัดสินการกระทำโดยยึดหลักความสุขสิ่งที่ดี คือสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์สุขมากที่สุดแก่คนจำนวนมากที่สุด (Tin Pan Nakata, 2014 : 264) กลุ่มนี้จึงสนับสนุนการลงโทษขั้นรุนแรงอย่างการประหารชีวิตสำหรับลัทธิประโยชน์นิยมโทษประหารชีวิตเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมอย่างยิ่งในกระบวนการยุติธรรมเพราะจะเกิดผลดีคือประโยชน์สุขกับคนส่วนใหญ่ เมื่อพิจารณาข้อโต้แย้งของทั้งสองฝ่าย จะเห็นได้ว่าเหตุผลของฝ่ายสนับสนุนโทษประหารชีวิตลวนสอดคล้องกับเกณฑ์ตัดสินจริยธรรมแบบประโยชน์นิยมทั้งสิ้น ในขณะที่เหตุผลของฝ่ายคัดค้านโทษประหารชีวิตก็สอดคล้องกับเกณฑ์ตัดสินจริยธรรมแบบสัมบูรณ์นิยมเช่นกัน ตามแนวความคิดของประโยชน์นิยมโทษประหารชีวิตมีความชอบธรรมที่จะใช้กับฆาตกรผู้โหดเหี้ยม เพราะนอกจากจะทำให้เขาไม่มีโอกาสฆ่าผู้บริสุทธิ์คนอื่น ๆ แล้วยังเป็นการส่งสัญญาณเตือนไปยังนักฆ่าคนอื่น ๆ ด้วยว่าพวกเขาจะได้รับโทษแบบเดียวกัน ไม่มีโทษใดจะสามารถหยุดนักฆ่าจากการทำฆาตกรรมอย่างได้ผลเท่ากับโทษประหารชีวิต นี่คือนิยามของฆาตกรรมรุนแรงอย่างได้ผลที่สุดซึ่งจะเกิดผลดีและเป็นประโยชน์กับสังคมส่วนรวม ประโยชน์นิยมตัดสินการกระทำโดยผลของการกระทำเพียงด้านเดียวไม่สนใจวิธีการที่จะนำไปสู่ผลตรงกันข้ามกับฝ่ายคัดค้านโทษประหารชีวิต คือ กลุ่มสัมบูรณ์นิยมที่ยึดมั่นในหลักการและวิธีการที่ถูกต้องผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำจะเป็นประโยชน์สักเพียงใด ถ้าต้องใช้วิธีการที่ผิดก็ไม่ควรทำศักดิ์ศรีของมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญ การประหารชีวิตคือการทำลายชีวิตและการทำลายชีวิตผิดทุกกรณี เราไม่สามารถใช้วิธีการผิดเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ดีได้

โทษประหารชีวิตถือว่าเป็นโทษที่ร้ายแรงและเป็นการทำให้ชีวิตหนึ่งชีวิตต้องตายลงไปในทางกฎหมายอาจมองว่าสมควร เพราะเป็นไปตามกระบวนการด้านความยุติธรรม แต่ในทางศีลธรรมย่อมเกิดคำถามว่าเหมาะสมแล้วหรือ เพราะชีวิตทุกชีวิตย่อม

มีค่าที่เท่าเทียมกัน บางคนอาจไม่มีทางเลือกมากนักในการดำเนินชีวิต และคำถามที่ว่า กฎหมายที่ใช้อยู่มีความชอบธรรมและยุติธรรมมากน้อยเพียงใด อันเป็นข้อคำถามในทาง จริยศาสตร์ เพราะสังคมโลกบางส่วนได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตไปแล้ว

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในส่วนปัญหาทางจริยศาสตร์กับปัญหาเรื่องโทษ ประหารชีวิตในส่วนที่ว่าด้วยความเท่าเทียมและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์นั่นเอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีพุทธจริยศาสตร์เกี่ยวกับการลงโทษประหารชีวิต
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการลงโทษประหารชีวิต
3. เพื่อวิเคราะห์แนวคิดพุทธจริยศาสตร์กับการลงโทษประหารชีวิต

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาคนควาจากเอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Sources) โดยวิธีเก็บรวบรวม ข้อมูลจากคัมภีร์พระไตรปิฎก ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยพุทธศักราช 2539
2. ศึกษาคนควาข้อมูลชั้นทุติยภูมิ (Secondary Sources) ได้แก่ เอกสาร ตำรา และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. ศึกษาวิเคราะห์อธิบายความ และแสดงเหตุผลเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ทำให้เกิดความเข้าใจได้ชัดเจนมากที่สุด
4. สรุปวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผลการวิจัย

จากการทำวิจัยเรื่อง การศึกษาวิเคราะห์แนวคิดพุทธจริยศาสตร์กับการลงโทษ ประหาร ชีวิต สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีพุทธจริยศาสตร์เกี่ยวกับการลงโทษประหารชีวิต

พุทธจริยศาสตร์ หมายถึง หลักคำสอนในพุทธศาสนาที่ว่าด้วยการประพฤติ ปฏิบัติการ วิเคราะห์ถึงความดี-ชั่ว สิ่งที่ควรกระทำ-ไม่ควร กระทำในพุทธศาสนา วิเคราะห์

เกณฑ์การตัดสิน เกี่ยวกับการประพจน์ของมนุษย์ทางดานคุณค่า ความดีอันสูงสุดและอุดมคติของมนุษย์ที่ดีตาม หลักการที่จะนำไปสู่ความพนทุกขลักษณะสำคัญของพุทธจริยศาสตร์มีพื้นฐานสำคัญ คือ เป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยเรื่องความประพจน์ของมนุษย์โดยแสดงให้เห็นว่าสิ่งไหนควรประพจน์ และสิ่งไหนไม่ควร ประพจน์ลักษณะของพุทธจริยศาสตร์มีความเป็นสมบูรณนิยม (Absolutely) กล่าวคือ เป็นหลักความประพจน์ที่มีลักษณะที่แน่นอนตายตัวไม่มีการเปลี่ยนแปลง ลักษณะพุทธจริยศาสตร์สามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1) พุทธจริยศาสตร์ในแบบเดิม (Tradition)

2) พุทธจริยศาสตร์ร่วมสมัย (Contemporary) ลักษณะแนวคิดทางจริยศาสตร์ของพุทธศาสนานั้นตั้งอยู่บนรากฐานการยอมรับใน เรื่องขอเท็จจริง กล่าวคือพุทธปรัชญายอมรับในเรื่อง เจตจำนงเสรีหรือเสรีภาพของบุคคล การทำความดีความชั่ว มีผลทำให้ธรรมชาติมนุษย์ดีขึ้นหรือเลวลงได้จริง (กรรม) และภาวะของจิตที่บริสุทธิ์ จากกิเลสอาสวะทั้งปวงเป็นภาวะแห่งความสุขสมบูรณ (นิพพาน)

2. สภาพปัญหาการลงโทษประหารชีวิต

เมื่อกล่าวถึงการประหารชีวิตของผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทย อันเป็นบทลงโทษผู้กระทำความผิดขั้นสูงสุด ย่อมเป็นที่รู้จักกันดีในสังคมไทยแต่ไม่ค่อย จะปรากฏให้พบเห็นมากนัก โดยประเทศไทยไม่เคยมีการประหารนักโทษมานานถึง 9 ปจนกระทั่ง วันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2561 ประเทศไทยมีการลงโทษประหารชีวิตล่าสุด นับเป็นการประหารชีวิต ครั้งแรกของไทย หลังจากมีการประหารชีวิตด้วยการฉีดยาต่อนักโทษชายสองคนเมื่อเดือน ส.ค. 2552 ซึ่งก่อนหน้านี้ก็ไม่มีมีการประหารชีวิตบุคคลเลยตั้งแต่ปี 2546 จากตัวเลขของกระทรวงยุติธรรมระบุว่า จนถึงสิ้นปี 2560 มีนักโทษประหารอยู่จำนวน 510 คน โดยเป็นผู้หญิง 94 คน ใน จำนวนนี้ 193 คนเป็นนักโทษเด็ดขาดที่ผ่านกระบวนการอุทธรณ์คดีหมดสิ้นแล้ว และสถิติเมื่อสิ้น เดือนเมษายน พ.ศ. 2561 ของกรมราชทัณฑ์ ระบุว่าในเรือนจำมีนักโทษประหารอยู่ 517 คน เป็น คดียาเสพติด 296 คน และคดีอื่นๆ 221 คน เป็นนักโทษเด็ดขาดที่ศาลพิพากษาถึงที่สุดแล้ว รอวันประหารหรือได้อภัยโทษ 200 คน

3. วิเคราะห์แนวคิดพุทธจริยศาสตร์กับการลงโทษประหารชีวิต

ในปัจจุบันแนวความคิดในการต่อต้านการลงโทษประหารชีวิต และสนับสนุนให้มีการยกเลิกโทษประหารชีวิตมีมากขึ้นเรื่อยๆ ด้วยเหตุผลของประสิทธิภาพในการลงโทษประหารชีวิตว่า นอกจากจะเป็นการแก้แค้นทดแทนผู้กระทำความผิดแล้ว การลงโทษประหารชีวิตจะสามารถข่มขู่ ยับยั้งมิให้มีการกระทำความผิดได้อีกจริงหรือไม่ นอกจากนี้การลงโทษประหารชีวิตยังเป็นการตัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคมอย่างถาวร ซึ่งส่งผลให้ผู้กระทำความผิดไม่มีโอกาสปรับปรุงแก้ไข ตนเองได้จึงขัดกับหลักการลงโทษที่ต้องการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเพื่อให้กลับเข้าสู่สังคมได้ในปัจจุบัน อีกทั้งการประหารชีวิตนั้นอาจมีการผิดพลาดในกระบวนการตัดสินคดี ซึ่งเมื่อมีการประหาร ชีวิตแล้วไม่อาจแก้ไขข้อผิดพลาดนั้นได้ จากแนวความคิดในแง่ประสิทธิภาพของการประหารชีวิตดังกล่าว รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติต่อการประหารชีวิตของประเทศต่างๆ ทั่วโลก ซึ่งได้มีการสนับสนุนให้ยกเลิกการลงโทษประหารชีวิต อันส่งผลให้ประเทศไทยได้รับแนวความคิดนี้ แลวนำมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับสังคมไทยในปัจจุบันมากขึ้น

วิเคราะห์การลงโทษประหารชีวิตตามแนวคิดของศีล 5

ปัจจุบันสังคมกล่าวถึงเรื่องของสิทธิและเสรีภาพของบุคคลมากขึ้น ผู้คนใช้ชีวิตอย่างอิสระเสรีแบบปัจเจกบุคคล แต่ในทางตรงกันข้ามความเป็นปัจเจกบุคคลในด้านลบก็ได้ผลักดันให้มนุษย์เห็นแก่ตัว เห็นแก่ประโยชน์ของกลุ่ม ปัญหาเหล่านี้ไม่ได้เกิดจากข้อกฎหมายหรือความไม่เป็นระเบียบของสังคม แต่เกิดจากความคิดเห็นและอารมณ์ส่วนบุคคล ซึ่งปรากฏอยู่บ่อยๆ เมื่อเกิดเหตุการณ์หรือคดีที่สะท้อนต่ออารมณ์ บางคนหรือบางกลุ่มบุคคลมักออกมาแสดงความคิดเห็นหรือชักนำสังคม ที่ผู้วิจัยกล่าวเช่นนี้ไม่ได้หมายความว่าทุกคนไม่มีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็น แต่ผู้วิจัยมองว่า บางเหตุการณ์เป็นการแสดงความคิดเห็นด้วยอารมณ์มากกว่าด้วยเหตุผลและหลักการ โดยเฉพาะในเรื่องของการลงโทษประหารชีวิตที่เป็นโทษร้ายแรงและสูงสุด

อภิปรายผลการวิจัย

1) แนวคิดพุทธจริยศาสตร์กับการลงโทษประหารชีวิต

ประเทศไทยนั้นเป็นสังคมหนึ่งที่ยอมรับพระพุทธศาสนา และได้รับการหล่อหลอมจากหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนามายาวนาน วิถีชีวิตของคนไทยส่วนใหญ่ตั้งแต่

กำเนิดจนถึงตาย จึงเกี่ยวโยงสัมพันธ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับพระพุทธศาสนา สภาพของสังคมไทยปัจจุบันนับวันยิ่งเลวร้ายลงทุกทีทั้งปัญหาทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และจริยธรรม การปฏิบัติตนของคนในสังคมปัจจุบันมีแต่สภาพของความเห็นแก่ตัว เอาแต่ได้ไม่มีจิตใจเอื้อเฟื้อต่อกัน สภาพจริยธรรมศีลธรรมในสังคมไทยปัจจุบันจึงอัปลักษณ์ยิ่งตามทัศนะทางพระพุทธศาสนาแล้วการจะแก้ปัญหาอะไรก็ตามจะต้องแก้ที่ต้นเหตุ แยกกันไปให้ถึงต้นเหตุจริงๆ น่าจะได้สาเหตุต้นเหตุของการเกิดอาชญากรรมที่เป็นต้นเหตุ ให้รัฐจำเป็นจะต้องลงโทษประหารชีวิต ซึ่งสาเหตุของปัญหาอาชญากรรม อาจสรุปได้ดังนี้ คือ การว่างงาน ติดสิ่งเสพติด การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ความเสื่อมทรามทางศีลธรรม ค่านิยมที่ผิด สภาพครอบครัว และสภาวะเศรษฐกิจฝืดเคือง เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานเขียนของสุเชาว์ พลอยชุม Suchaw Ploychum (1994) ที่ได้กล่าวไว้ในหนังสือชื่อ “จริยศาสตร์แนวพุทธ” ว่า การพูดว่าการกระทำของมนุษย์ถูกหรือผิดหรือว่า ทั้งถูกทั้งผิดนั้น การกระทำของมนุษย์จะถือว่าถูกหรือผิดได้ก็ต่อเมื่อมีการกระทำนั้นแล้วอาจจะถูก สถานการณ์บางอย่างกำหนดให้ตัดสินใจทำ แต่เขาจะต้องทำโดยไม่ถูกบังคับให้กระทำและมีเสรีภาพ ในการกระทำ (อตุลการ) และสอดคล้องกับวิทย์ วิศทเวทย์ Wit Wisadavet (1989) ที่กล่าวไว้ในหนังสือ “จริยศาสตร์เบื้องต้น : มนุษย์กับปัญหาจริยธรรม” ว่าการกระทำที่ถูกหรือผิดนั้นเป็นอย่างไร เอาอะไรเป็นเกณฑ์ในการตัดสินความดีความชั่ว เพราะในการดำเนินชีวิตของมนุษย์มีความสลับซับซ้อนมาก การกระทำบางอย่างอาจจะถูกและดีในสังคมหนึ่ง แต่อาจเป็นสิ่งที่ผิดและเลวร้ายในอีกสังคม เพราะความดีเป็นสิ่งที่สัมพัทธ์คือขึ้นอยู่กับสิ่งอื่น เช่น เวลา สถานที่ ดินฟ้าอากาศและสภาพแวดล้อม สภาพทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

หลักคำสอนหรือหลักธรรมของพระพุทธเจ้าวางเอาไว้ให้บุคคลนำไปประพฤติปฏิบัติ เพื่อจะให้เกิดความสุขความเจริญในการดำเนินชีวิต การดำเนินชีวิตของมนุษย์จำเป็นจะต้องมีกฎเกณฑ์ในการอยู่ร่วมกันเพื่อความเป็นระเบียบและความสงบสุขของสังคม หลักเกณฑ์ตัดสินความดีในพุทธปรัชญามองทางนิสสัยใจคอและความประพฤติที่แน่นอนตามที่บุคคลเหล่านั้นสมัครใจทำ พระพุทธเจ้าทรงสอนเน้นในเรื่องการรักษากาย วาจา และใจ ให้เรียบร้อยบริสุทธิ์สะอาดเป็นนิมิต พุทธจริยศาสตร์ได้วางหลักศีลธรรมหรือหลักความประพฤติที่ดีงามอันเป็นแม่แบบของจริยธรรมจากเรื่องของการกระทำ (Action) พุทธจริยศาสตร์ถือว่าการกระทำหรือกรรมของมนุษย์เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นด้วยเจตนา ไม่ว่าการกระทำนั้นจะเป็นการกระทำดีหรือการกระทำชั่วก็ตาม การวินิจฉัยปัญหาทางจริยธรรมในทางพุทธจริยศาสตร์

จะมีเกณฑ์วินิจัยที่ชัดเจนนั้นคือหลักพระธรรมวินัย ในที่นี้คือหลักวินิจัยศีลข้อที่ 1 การวินิจัยตัดสินว่าการกระทำนั้นมีความผิดหรือไม่อยู่ 5 ประการ ถ้าครบทั้งองค์ 5 (สัมภาระ) จึงถือว่า วงละเมิดศีลเป็นบาปและมีโทษหากไม่ครบถือว่าไม่เขาขายของความผิดและโทษหลักวินิจัยมีอยู่ ว่า 1. สัตว์มีชีวิต (ปาโณ) 2. รูว่าสัตว์มีชีวิต (ปาณสณญิตา) 3. จิตคิดจะฆ่า (วธกจิตต) 4. พยายามที่จะฆ่า (อุปกุกโม) 5. สัตว์ตายด้วยความพยายามนั้น หากปัญหาใดเขาขายหลักที่ว่านี้ถือว่าผิดศีล อย่างไรก็ตามการวินิจัยปัญหาทางพุทธจริยศาสตร์ไม่ได้ยึดตัวบทของคัมภีร์อย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับบริบททางสังคมด้วย เช่น ประโยชน์หรือโทษที่สังคมจะพึงได้รับการกระทำนั้น ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของพระมหาทวิ ฐานวโร (อ่อนปัสสา) Phramaha Tawee Thanavaro (Onpusa) (1991) ว่า ความผิดในการทำปาณาติบาตนั้นแยกพิจารณา เป็น 2 ฝ่าย คือ 1) ฝ่ายผู้ทำเองเรียกว่า “อตฺวิสัย” คือผู้ฆ่าถือเจตนาของผู้ฆ่าเป็นสำคัญ 2) ฝ่ายผู้ถูกกระทำเรียกว่า “วตฺถุวิสัย” คือชีวิตที่ถูกฆ่า เกณฑ์การตัดสินคุณค่าของชีวิตนั้นขึ้นอยู่กับ คุณประโยชน์ของผู้ที่ถูกฆ่า นั้น และสอดคล้องกับงานเขียนของเนืองนอย บุญนเตร Nuangnoi Bunyanate (1996) ที่กล่าวว่า ประโยชน์นิยมถือว่าการกระทำที่ดีคือการกระทำที่ก่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อคนส่วนมาก วิธีการจึงไม่สำคัญเท่ากับผลที่เกิดขึ้นผลของการกระทำจะเป็นตัวตัดสินความถูกต้องของการกระทำและผลที่ว่านี้คือประโยชน์สุขของมหาชนซึ่งหมายถึงหลักมสุขสู่่มหชน ดังนั้นการแก้ปัญหาทางพุทธจริยศาสตร์จึงตั้งอยู่บนทางสายกลางคือความพอดี ไม่สุดโต่งเอนเอียงไปด้านใดด้านหนึ่งและเป็นการประยุกต์เขาหาสังคม โดยมีหลักการวินิจัยที่แน่นอนว่าถูกหรือผิด ในความถูกหรือผิดก็มีขอพิจารณาคุณหรือโทษมากน้อยต่างกัน

ในส่วนที่เกี่ยวกับการลงโทษพระพุทศาสนามีทัศนะว่า

1. การปฏิบัติอย่างผิดหลักมนุษยธรรมต่อผู้ที่กระทำความผิดไม่ได้ช่วยแก้ไขการกระทำผิดนั้น วิธีที่ดีที่สุดสำหรับผู้กระทำความผิด ก็คือโดยการปรับปรุงแก้ไขให้เขาดีขึ้น มิใช่โดยการลงโทษเขา
2. การลงโทษควรทำเพียงเพื่อให้ผู้กระทำความผิดแก้ไขตนเองให้ดีขึ้น และให้เนนความสำคัญอย่างยิ่งยวดไปที่ให้เขาได้สามารถกลับคืนไปอยู่ในสังคมได้ดังเดิม
3. การลงโทษผู้ที่กระทำความผิดด้วยการทำทารุณกรรมจะไม่เพียงแต่เป็นการทำรายจิตใจของผู้ที่กระทำความผิดเท่านั้น แต่จะเป็นการทำลายจิตใจของผู้กระทำการลงโทษนั้นด้วย

4. เป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ที่จะดำเนินการลงโทษประหารชีวิตด้วยความเมตตาปรานีประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนาหลายประเทศ ยังคงมีการลงโทษด้วยการประหารชีวิต และมีบางประเทศอย่าง เช่น ประเทศไทยยังคงใช้วิธีการลงโทษด้วยการประหารชีวิตนี้อยู่ ที่มีลักษณะเช่นนี้ก็เนื่องมาจากผู้นับถือพระพุทธศาสนาส่วนใหญ่ยังขาดการศึกษาพระพุทธศาสนาและประเพณีทางพระพุทธศาสนาอย่างจริงจัง ตลอดถึงขาดการนำหลักพระพุทธศาสนามาใช้ในชีวิตประจำวัน จุดมุ่งหมายของหลักคำสอนในพระพุทธศาสนาสอนให้เรารักกัน มีความเมตตากรุณาต่อกัน มีความ อุดม ไม่เบียดเบียนกัน และคำสอนที่สำคัญที่ทำให้เรามีสันติภาพภายใน คือหลักของอิทัปปัจจยตาที่สอนว่า “สรรพสิ่งอิงอาศัยกัน และกันตามเหตุปัจจัยปรุงแต่ง” (Thai Tripitaka, 1996 : 29/ 186/526) จะเห็นได้ว่าพระพุทธศาสนามุ่งเน้นสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข แต่การจะอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขนั้นสมาชิกของสังคมจะต้องรวมกันให้เกิดการปกครองที่ดี

2) สภาพปัญหาการลงโทษประหารชีวิต

โทษประหารชีวิต หมายถึง โทษสูงสุดที่กฎหมายกำหนดไว้เพื่อบังคับกระทำต่อชีวิตนักโทษ เป็นกระบวนการทางกฎหมายซึ่งรัฐลงโทษอาชญากรรมแก่บุคคล การทำโทษตามกฎหมายอาญาขั้นสูงสุดที่ลงแก่ผู้กระทำความผิดโดยใช้วิธีการต่างๆ เพื่อทำลายชีวิตหรือเพื่อฆ่าให้ตาย โทษประหารชีวิต (Death Penalty) ถือเป็นมาตรการการลงโทษที่เก่าแก่และรุนแรงที่สุดซึ่งได้มีการบังคับใช้ในหลายประเทศมาตั้งแต่สมัยโบราณเป็นเวลาหลายศตวรรษแล้วเป็นการกำจัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคมอย่างเด็ดขาด ส่วนวิธีการในการลงโทษประหารชีวิตที่ใช้ในแต่ละสังคมขึ้นอยู่กับค่านิยมของสังคมแต่ละท้องถิ่นและตามกาลเวลา การประหารชีวิตเป็นโทษที่มีการนำมาใช้ปฏิบัติในสังคมไทยมาเป็นเวลานาน ตั้งแต่ก่อนสมัยอยุธยาจนถึงปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์คือเพื่อแกล้งแค้นผู้กระทำความผิดให้สาสมกับความผิดที่ได้กระทำ รวมทั้งตัดโอกาสเพื่อไม่ให้มีการกระทำผิดซ้ำ และเพื่อไม่ให้ผู้อื่นเอาเยี่ยงอย่างเนื่องจากเกิดความกลัวที่จะถูกลงโทษต่อผู้ที่คิดจะทำผิด เพื่อให้เกิดการยับยั้งอันจะนำมา ซึ่งความสงบเรียบร้อยในสังคม ปัจจุบันประเทศไทยยังคงมีการลงโทษประหารชีวิตนักโทษในคดีร้ายแรงอยู่ ซึ่งหลายประเทศได้ยกเลิกการลงโทษประหารชีวิตแล้ว โดยมีแนวคิดเพื่อการฟื้นฟู (Rehabilitation) เป็นแนวคิดที่ว่าผู้กระทำความผิดสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นคนดีได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาศุภชัย ปิยธมมชโย (ติวปา) Phramaha Suphachai Piyadhammachayo (Tivapee) (2002) ว่าพระพุทธศาสนาไม่ส่งเสริม

การก่อเวร การประหารชีวิตจึงไม่ได้รับการสนับสนุนจากหลักการในทางพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาจะไม่สนับสนุนโทษประหาร แต่ก็ไม่ได้เข้าไปแทรกการลงโทษของผู้มีอำนาจปกครองประเทศ เพราะการลงโทษเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และสอดคล้องงานวิจัยของ ฐาปน แสนยะบุตร Thapana Sanyabutra (2013) ว่า สิทธิในการมีชีวิตมีความสำคัญยิ่งกับการประกันศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และเป็นหลักประกันการรับรองสิทธิมนุษยชนของรัฐต่อประชาชน แม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจะได้บัญญัติรับรองการดำรงอยู่ของสิทธิในการมีชีวิต แต่การลงโทษประหารชีวิตก็ยังเป็นการลงโทษตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่รุนแรงที่สุดในประเทศไทย ซึ่งการดำรงอยู่ของการลงโทษประหารชีวิตนี้ ได้เป็นปฏิกิริยาต่อสถานะ และความสำคัญของการดำรงอยู่ของสิทธิในการมีชีวิตเป็นอย่างยิ่ง

ขอกเถียงประเด็นเรื่องสังคมไทย “ควรมี หรือ ไม่ควรมี” โทษประหารสะท้อนให้เห็นว่า คนไทยต้องการระบบยุติธรรมที่เป็นธรรม เราต้องการกฎหมายที่ไม่ว่าเป็นคนใหญ่คนโตขนาดไหน หากทำผิดก็ต้องรับโทษตามกฎหมายไม่มีการลดหย่อนโทษ และผู้คนที่ไม่ได้ทำผิดกฎหมายก็ไม่ควร โดนใช้กฎหมายมาเป็นเครื่องมือในการกลั่นแกล้งรังแก ซึ่งสอดคล้องกับปรีดี เกษมทรัพย์ Preedee Kasamsup (1996) ว่าจะมีคนถามเสมอว่ากฎหมายเป็นธรรมหรือไม่ คำพิพากษานั้นเป็นธรรมหรือไม่ คนโดยทั่วไปจะคิดและเข้าใจในเรื่องกฎหมายหรือในเรื่องคติความว่า ความยุติธรรมเป็นข้อสำคัญอย่างยิ่ง และเชื่อว่ากฎหมายกับความยุติธรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก เมื่อเป็นเช่นนี้เราก็ต้องถามต่อไปว่า กฎหมายกับความยุติธรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ปัญหาใหญ่ที่สุดคือกระบวนการยุติธรรมที่จะนำไปสู่การประหารลงโทษนั้นต้องแน่ใจว่าสมเหตุสมผล ไม่เป็นการปรักปรำ ไม่มีแพะรับบาป โดยเฉพาะตนธาร กระบวนการยุติธรรม คือตำรวจและพนักงานสอบสวนสามารถเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด เนื่องจากกระบวนการยุติธรรมในประเทศไทยยังไม่มีประสิทธิภาพมากพอ โดยเฉพาะในกรณีการจับกุมผิดตัว หรือ “แพะ” ที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง และยังมีอยู่ในคุกเป็นจำนวนมาก ทำให้มีแนวโน้มที่จะประหารชีวิตผิดคน และไม่สามารถเยียวยาได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกียรติศักดิ์ พันธวงศ์ Kietisak Phantawong (2011) ว่าหลักการลงโทษผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จึงสมควรอย่างยิ่งที่ต้องนำหลักการลงโทษผู้กระทำความผิดในพุทธศาสนาเถรวาทมาประยุกต์ใช้เป็นหลักสูตรการศึกษา จะทำให้เกิดความโปร่งใส ยุติธรรม เที่ยงธรรม และเกิดสันติสุขแก่สังคมโดยรวมต่อไป และสอดคล้องกับศิริมาลย์ ศรีใส Siriman Srisai (1998) ว่ากฎหมายเป็น

แบบบังคับพฤติกรรมภายนอกของมนุษย์ มาจากรากฐานของหลักการทางศีลธรรมด้วยเป็นสำคัญ ทำให้กฎหมายกับศีลธรรมมีความสัมพันธ์กันโดยปริยาย ทั้งนี้หลักการสำคัญของความสัมพันธ์ดังกล่าวคือกฎหมายและศีลธรรม จะต้องมุ่งสู่กฎเดียวกันคือ กฎสากล สิ่งเหล่านี้สามารถเริ่มแก้ไขได้จากการทำให้กฎหมายเป็นสากล และทำให้ระบบยุติธรรมเป็นธรรมอย่างเท่าเทียม ไม่ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อกำจัดผู้คิดต่างทางการเมือง และพัฒนาระบบการบำบัดนักโทษให้มีความน่าเชื่อถือ หากไม่แก้ไขจุดเหล่านี้ การถกเถียงในประเด็นว่าจะให้มีหรือไม่มีโทษประหารชีวิต คงเป็นเพียงสมการที่ไม่มีวันหาคำตอบได้เพราะเป็นการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ เนื่องจากต้นเหตุที่แท้จริงคือปัญหาเชิงโครงสร้างทางสังคมที่บีบให้คนกระทำความผิด เช่น ความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา รายได้ ทัศนคติทางเพศ ความรุนแรงในครอบครัว รวมทั้งระบบคุกที่ลดทอนความเป็นมนุษย์ ทัศนคติของคนภายนอกที่มองนักโทษและไม่มีระบบติดตามตรวจสอบความประพฤติของนักโทษที่พ้นโทษแล้ว ซึ่งทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ จากเหตุผลดังกล่าวจึงเกิดคำถามเชิงจริยศาสตร์ว่า เราต้องการให้กระบวนการบำบัดผู้ต้องขังสามารถทำงานได้อย่างแท้จริง มีกระบวนการที่สามารถส่งผู้ต้องโทษกลับเข้าสู่สังคมได้อีกครั้ง มีงานสุจริตทำเลี้ยงตัวเองได้จะได้ไม่ต้องหันกลับมาประกอบ อาชญากรรมอีก ซึ่งในทุกวันนี้มันยากที่จะให้เจ้าของกิจการไว้วางใจว่านักโทษได้รับการบำบัดกลับตัวกลับใจได้แล้วจริงๆ เพราะไม่มีกระบวนการใดๆ จากภาครัฐที่ทำให้ประชาชนไว้วางใจในจุดนี้ได้เลย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ควรมีการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาหาแนวทางว่าสังคมไทยสมควรยกเลิกโทษประหารชีวิตได้หรือไม่ โดยการศึกษาจากความคิดเห็นของประชาชน และเมื่อยกเลิกแล้วจะมีการลงโทษแบบไหนที่เขามาแทนได้เหมาะสม และการแก้ไขพนักโทษด้วยการฝึกอาชีพเพื่อให้กลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข เป็นการสร้างคนดีให้กับสังคมอีกครั้ง ทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้กับนักโทษได้สำนึกและกลับตัวเป็นคนดีอีกครั้ง

1.2 ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การนำหลักของศีล 5 มาปฏิบัติในการดำเนินชีวิต เพื่อสร้างความสงบสุขให้เกิดขึ้นในการอยู่ร่วมกัน และหลักกรรมเพื่อเตือน

ตนเองว่าการกระทำของเราทุกอย่างย่อมมีผล แม้จะไม่ใช่ว่าเรื่องที่ผิดกฎหมายก็ตามที่พระพุทธศาสนาสอนว่า ทำดี ได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการลงโทษประหารชีวิต และสังคมไทยจะยังคงมีโทษประหารชีวิตหรือสมควรจะยกเลิก”

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง “การลงโทษแบบไหนที่เหมาะสมกับผู้กระทำความผิดร้ายแรงแทนโทษประหารชีวิต”

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง “เหตุผลด้านจิตวิทยาที่ทำให้บุคคลกลายเป็นอาชญากรก่อคดีร้ายแรง”

2.4 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวคิดการพินทุโทษกับการฝากอาชีพ เช่น งานฝีมือต่างๆ โดยเฉพาะงานช่างสิบหมู่ที่กำลังจะสูญหายจากสังคมไทย”

References

- Kiettisak Phantawong. (2011). *A Comparative Study on the Principle of Guilty Person Punishment in Theravada Buddhism with Criminal Law and Procedure of Criminal Law*. Ph.D. in Buddhist Studies. Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- National Human Rights Commission. (2014). *The death penalty in Thailand*. Bangkok : Office of the National Human Rights Commission.
- Nuangnoi Bunyanate. (1996). *Western ethics: Kant Mill Hobbs Roll Sartre*. Bangkok : Chulalongkorn University.
- Phra Dharmakosajarn (Prayoon Thammachitto). (2009). *Greek Philosophy. The Birth of Western Wisdom*. (7th ed.) Bangkok : Siam.
- Phramaha Suphachai Piyadhammachayo (Tivapee). (2002). *A Critical Study of Theravada Buddhist Ethics And The Death Penalty*. Master of Arts in Philosophy. Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Phramaha Tawee Thanavaro (Onpusa). (1991). *The Killing And Ethical Problems in Buddhist Philosophy*. M.A. in Buddhist Studies. Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Preedee Kasamsup. (2014). *Philosophy of Law*. 3rd edition. Bangkok: DuenTula Printing.
- Pridi Kasamsup. (2014). *Nitiphaya*. (13th ed.). Bangkok: Faculty of Law, Thammasat University.

- Siriman Srisai. (1998). *An analytical study of the relationship between morality and law in Kantian ethics*. M.A. (Ethical Studies). Mahidol University.
- Suchaw Ploychum. (1994). *Buddhist ethics*. 3rd edition. Bangkok: Mahamakut Buddhist University.
- Thai Tripitaka Version Mahachulalongkornrajavidyalaya*. (1996). Bangkok : Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Thapana Sanyabutra. (2 0 1 3). *Right to Life and Death Penalty in Thailand*. Master of Laws Program in Laws. Chulalongkorn University.
- Tin Pan Nakata. (2 0 1 4). *Moral, Ethics and Moral from a philosophical perspective*. Bangkok : Bok Fai.
- Wit Wisadavet. (1989). *Basic ethics : Man and ethical problems*. 7th edition, Bangkok: Aksorn CharoenTat.